

www.irozhled.cz

číslo 16

Rozhled

INFORMACE O VÝSTAVÁCH VE MĚSTĚ BRNĚ • ČERVEN 2016

LENKA MOŠKVANOVÁ
OBRAZY DÁVNÝCH SVĚTŮ

výstava v Galerii Katakomby / str. 3

Z HLBÍN

ART BRUT A OUTSIDER ART
ZO ZBIERKY SLOVENSKEJ NÁRODNEJ GALÉRIE

výstava v České spořitelně / str. 4–5

ROBERT VANO
FOTKA NEMUSÍ BÝT OSTRÁ

výstava v Galerii Pekařská / str. 7–8

**TAJEMSTVÍ ČERNÉHO
SAMETU**

výstava Jindřicha Pilečka / str. 10–11

2 HORIZONT UDÁLOSTÍ

Milan Obrdlík, Miroslav Burša, Kateřina Šimkú, Josef Bubeník
výstava v Galerii Katakomby

3 LENKA MOŠKVANOVÁ – OBRAZY DÁVNÝCH SVĚTŮ

výstava v Galerii Katakomby

4 Z HLBÍN (ART BRUT A OUTSIDER ART ZO ZBIERKY SLOVENSKEJ NÁRODNEJ GALÉRIE)

(Katarína Čierna)

výstava v prostorách České spořitelny

6 BOŘIVOJ DOLEŽAL – OBRAZY A KRESBY

(Alena Krkošková)

výstava v Galerii Pekařská

7 ROBERT VANO – FOTKA NEMUSÍ BÝT OSTRÁ

výstava v Galerii Pekařská

8 FOTOWORKSHOP S ROBERTEM VANEM MÁ SVÉ VÍTEZE

výstava v Galerii Pekařská

8 KATEŘINA „KASEA“ PETŘÍKOVÁ – MANDALY

výstava v Galerii Pekařská

9 MARTIN ZÁLEŠÁK – KRESBY

(Zdeněk Zemánek)

výstava v Galerii Provázek

9 EVA SYNKOVÁ – NESTOUDNÁ, SVOBODNÁ

výstava v Galerii Katakomby

10 TAJEMSTVÍ ČERNÉHO SAMETU

(Karel Žižkovský)

výstava v prostorách České spořitelny

12 JIŘÍ LOPOUR – DVOJTEČKY

výstava v Knihkupectví Skleněná louka

12 VÁCLAV ŠÍPOŠ – BABIČČIN DVOREČEK A JINÉ ZVĚRSTVA

výstava v Malé Galerii VÚVEL

12 JAN STEKLÍK U ŠVANDY

Kavárna Švanda

12 OBJEKTOFILIE

Hospoda U sedmi Švábů

12 JOSEF BUBENÍK – NA OKRAJI ZÁHYBŮ

výstava v Knihkupectví Skleněná louka

12 KNUT NORBERT „FELIX“ FIRCHAU – VRANOV U BRNA / DŘEVOŘEZY

výstava v Malé Galerii VÚVEL

Nyní můžete navštívit
vybrané výstavy virtuálně!

www.irozhled.cz/virtualne

ROZHLED informace o výstavách ve městě Brně

Registrováno pod ev. číslem MK ČR E 21246.

Vydává nakladatelství STYLOS, IČO 68623631,

Nová Ves 71, PSČ 664 91

Hlavní editor: Josef Bubeník, bubenik@irozhled.cz

Marketing: Lenka Moškvanová, moskvanova@irozhled.cz

© STYLOS 2015

www.irozhled.cz

inforozhled@email.cz

HORIZONT UDÁLOSTÍ

Kolektivní výstavou čtyř brněnských výtvarníků nazvanou Horizont událostí byla zakončena letošní výstavně-divadelní sezona v galerii Katakomby. Malby, kresby a dřevěné sochy vystavili: Milan Obrdlík, Miroslav Burša, Kateřina Šimkú a Josef Bubeník. Výstavu uvedl básník Petr Čichoň, který navíc v závěru svého projevu zazpíval a zahrál na loutnu.

Nahoře: Petr Čichoň uvádějící výstavu

Dole: kresby, návrhy a realizace Kateřiny Šimkú a tři malby Milana Obrdlíka (zcela vpravo)

Zcela dole: objekt kniha Miroslava Burši

Galerie Katakomby, Zelný trh 9, Brno

Horizont událostí (kolektivní výstava: Milan Obrdlík, Miroslav Burša, Kateřina Šimkú, Josef Bubeník)

8. – 30. června 2016

LENKA MOŠKVANOVÁ – OBRAZY DÁVNÝCH SVĚTŮ

Lenka Moškvanová se narodila roku 1984 v Brně. Po svých studiích na Střední zdravotnické škole a poté na geriatrici v Ostravě vycestovala v roce

2006 z ČR a usadila se ve Velké Británii, ve Walesu. Její zprvu pracovní pobyt se záhy proměnil na pobyt studijní. Přihlásila se na uměleckou školu Carmarthen, Coleg Sir Gar ve Walesu a dala se na studium malby a kresby, které zakončila v roce 2013 bakalářským diplomem. Po pětiletém studiu byla oceněna Studentem roku 2013 a získala roční přístup do ateliéru v prostorách akademie. V následujícím roce spolupracovala na mnoha výstavách po celé Británii, příležitostně učila malbu i kresbu. Současně také pracovala jako vedoucí marketingového oddělení, organizovala výstavy a akce pro uměleckou školu. Koncem roku 2014 sílila její touha vrátit se do ČR a v prosinci téhož roku se nadobro vrátila.

Výstava v galerii Katakomby prezentovala její tvorbu vzniklou ve Walesu během jejích studijních let a časně po ukončení studia. Soubor maleb Chrám Karnak byl vystaven jako instalace a je konečnou bakalářskou prací, dále zde byly vystaveny obrazy z cest – Benátky, Paříž.

Tvorba Lenky Moškvanové je neodmyslitelně spojena a inspirována jejími cestami, výlety a pobyty po Evropě i mimo ni. Vizuálním těžištěm se stává architektura navštívených míst a k ústředním tématům maleb patří čas, jako neuchopitelný element plynutí a bytí.

V jejích pracích se nejvíce osvědčily akrylové barvy a kombinovaná techni-

ka, které jí umožňují vytvořit svět, kde se historie a minulost ladně transformuje do současnosti. Prostor na plátně manipuluje do iluze dalekých vzdáleností a hloubek, jindy zase působí plochý a zploštělý. Malba je jemně plastickou až zrnitou s kontrastními místy, kde pigment úplně chybí. Styl práce, při kterém je barva opakovaně nanášena a odstraňována, vystihuje její ideu o ztvárnění minulosti (poznamenané zubem času), která přetrvává do dneška.

Galerie Katakomby

Zelný trh 9, Brno

Lenka Moškvanová

Obrazy dávných světů

7. března – 28. dubna 2016

Z HLBÍN

Medzinárodná zbierka neprofesionálneho výtvarného prejavu je špecifickou kolekciou Slovenskej národnej galérie. Od počiatku (1965) bola budovaná s cieľom reflexie vzťahu medzi profesionálnym a neškoleným umením, ich vzájomných prienikov a vplyvov. Táto orientácia súvisí nielen s hľadaním autenticity vo výtvarnom umení, ale aj so širšou otázkou o samotnej podstate a zmysle umenia vôbec. Kolekciu dnes tvorí vyše 800 diel viac ako osemdesiatich slovenských i zahraničných umelcov prevažne 20. storočia. Významnou časťou zbierky sú diela art brut a outsider art, získané do zbierky najmä zásluhou medzinárodných podujatí Trienále insitného umenia, ktoré koncipovala a organizovala Slovenská národná galéria.

Pojem art brut sa objavil v polovici 40. rokov 20. storočia a jeho autor – francúzsky maliar Jean Dubuffet – ním označil pôvodné, surové, prirodzené umenie, v ktorom sa schopnosť invencie a tvorby prejavuje bezprostredne a bez zámeru, umeleckých nánosov a výtvarnej tradície. Vytvárajú ho neškolení, talentovaní ľudia, žijúci v sociálnom a psychickom ústraní, ktorí sa výtvarne prejavujú len pod tlakom vlastnej imaginácie. Záujem o výtvarné prejavy psychotikov, excentrikov, vizionárov však existoval skôr a vzrástol po roku 1922, keď nemecký psychiater a umelecký historik Hans Prinzhorn vydal v Heidelbergu publikáciu *Bildnerei der Geisteskranken* (Tvorba duševne chorých). Pri interpretácii diel kládol Prinzhorn dôraz na nevedomú tvorivosť, inštinktívnosť a autenticnosť. Tvorivá posadnutosť, obrazotvornosť v surovom stave a neprítomnosť tradičnej výtvarnej kultivovanosti boli blízke nielen Dubuffetovmu informelu, ale aj niektorým prúdum „vysokého“ umenia 20. storočia, najviac surrealizmu, tiež expresionizmu ale-

ART BRUT A OUTSIDER ART

bo umelcom skupiny CoBrA. Význam art brut sa ďalej stupňoval s konceptuálnym umením, fluxusom, arte povera atď.

Artbrutista je sústredený na vlastný svet fantázie a predstáv, počúva imperatívny hlas svojho vnútra a nevedome a rituálne vytvára jeho záznam, ktorý nie je korigovaný racionálnymi reťušami. Z absolútnej autenticity vyplýva aj originalita výrazu a techniky, autori so samozrejmosťou vynaliezajú nové prekvapivé techniky. Pracujú s materiálmi, ktoré majú po ruke, bez ohľadu na ich tradičné využitie. Niektorí svojou tvorbou ventilujú svoje problémy, iní hľadajú vo svojich kresbách či malbách vnútorný mier, ďalší tak prekonávajú samotu, sklamanie, úzkosť a smútok i osobnú drámu. Sú to diela, vypracované detailne a starostlivo, alebo sú expresívne, často majú aj groteskný nádych a z ďalších naskakuje „husia koža“. Svojskou odnožou art brut sú médiumné kresby, vytvárané psychickým automatizmom, ako primárnym kreatívnym aktom.

Ani umenie outsiderov nepredstavuje žiadny štýl či školu ani koherentnú skupinu. Nevzťahuje sa k žiadnemu smeru a módnemu prúdu. Štýl umelca-outsidera je jednoducho jeho subjektívny rukopis. Outsider je výtvarne nevzdelaný a k vlastnej tvorbe ho pobáda len vnútorné napätie a neskrotná túžba vizualizovať svoje predstavy, vízie a fikcie. Fenomén tohto umenia je známy vo svete od roku 1972, keď ho prvýkrát použil anglický umelecký historik a spisovateľ Roger Cardinal. Predstavitelia tejto kategórie sa vyjadrujú bez ohľadu na platné konvencie a ich ambície sú mimoumelecké. Rozdiely vo formálnych a tematických vyjadreniach vyplývajú z psychiky, spôsobu života a prostredia každého z nich. Autori sa líšia generačne, stupňom vzdelania a povoláním.

Na výberovej výstave je predstavená vynikajúca predstaviteľka

ZO ZBIERKY SLOVENSKEJ NÁRODNEJ GALÉRIE

médiuovej tvorby **Anna Zemánková** (1908–1986), ktorej tvorba je pokladaná za jeden z vrcholných prejavov art brut v európskom a svetovom kontexte. Jej dielo je súčasťou významných zbierok ako napr. Musée de l'art brut, Lausanne; Musée d'art moderne, Lille; Museum of art, New York; etc. Elementárna tvorivá posadnutosť, neexistencia akéhokoľvek vonkajšieho modelu a vplyvu tvorili pôdorys, na ktorom sa rozvíjali jej výtvarné metamorfózy vibrujúcich kvetinových podobenstiev. Médiuové kresby **Cecilie Markovej** (1911–1998) vynikajú hravými, vegetabilnými organizmami v znepokojujúcich labyrintoch, ktoré vyrastali v jej svete fantázie. Hlboko intímne sú jej médiuové portréty. Tvorba týchto dvoch autoriek má vlastné zákony a dynamizmus, ktorý je nezlučiteľný s tradičnými ornamentálnymi výtvarmi. Odkazuje k pudovým základom ľudskej psychiky. Kresby, vytvárané s horúčkovitou naliehavosťou, vznikajú mimo cenzúry vedomia pod silným tlakom tvorivej imaginácie.

Zbyněk Semerák (1951–2003) obsesívne kumuluje vo svojich detailných kresbách početné fantastické dopravné prostriedky a v malbách rozličné architektúry. Motívy sú komponované v geometrických útvaroch v tvare mozaiky. Pozoruhodné kresby dopravných prostriedkov **Hansa Ploos van Amstel** (1926) pripomínajú konceptuálny projekt. Farebné mesto, aké si vysníval **Yeshayahu Scheinfeld** (1909–1979), je éterické a vzdušné, terén sa zdvíha a vznáša sa, kulisovité priečelie budov pripomína divadelnú scénu.

Patrick Gimel (1952) kreslí zvyčajne v sériách. Fascinujú ho vtáci, ktorých fotografuje a hlavne kreslí v elipsových štruktúrach. Jeho práca je extrémne minuciózna a kresby vytvára s presnosťou stredovekého miniaturistu, ale aj médiuového tvorcu. Grafické

textúry **Gérarda Sendreya** (1947) sú vytvorené nutkavo po celom priestore, používa techniku jemnej hustej linky, pomocou ktorej preskupuje tváre a figúry. Geometricky rastované ploché pozadie dáva dobre vyznieť ich monumentalite. Leitmotívom **Adama Nidzgarského** (1933) sú ľudské figúry, ktoré expresívne deformuje spontánnymi, gestickými ťahmi. Jeho rudimentárne postavy s okrúhlymi tvármi s obrovskými očami pôsobia ako masky a nastavujú zrkadlo krehkosti ľudskej identity.

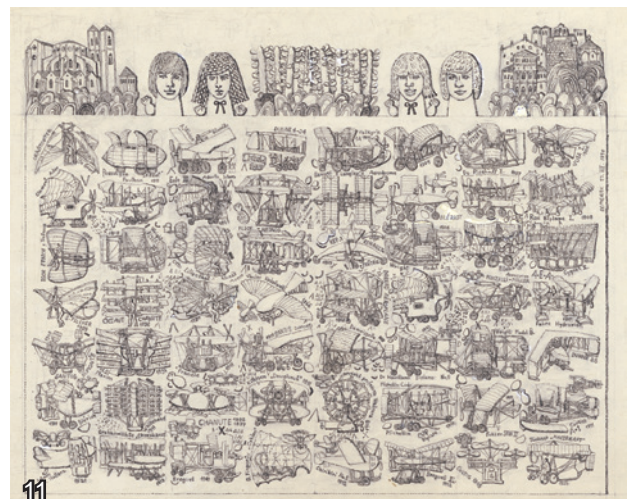
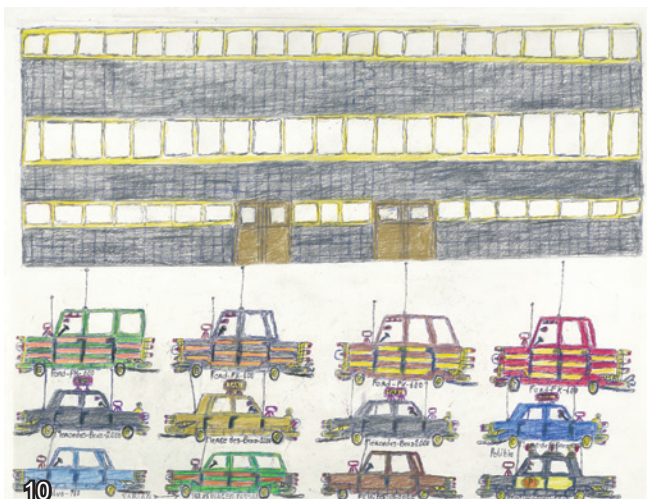
Diela ďalších zo 14 vystavených autorov (**Joaquim Baptista Antunes**, 1953; **Vasilij Tichonovič Romanenkov**, 1953–2013; **Pierre Silvin**, 1959; **Jean Michel Messager**, 1960; **Claudine Goux**, 1945; **Kiyemet Benita Bock**, 1958) disponujú originalitou výrazu a techniky, vyznačujú sa jasnou formovou čistotou. Práve pre túto kvalitu sa razantnejšie presadzujú na veľkých výstavných podujatiach napríklad na Bienále v Benátkach 2013), ktoré dávajú marginalizovanému umeniu artbrutistov a outsiderov čoraz viac priestoru.

Výstavu pripravila Slovenská národná galéria v Bratislave v spolupráci s organizáciou Kunštát PRO FUTURO o. p. s, ateliér KREAT. Kurátormi sú Katarína Čierna a Vladimír Kordoš.

Katarína Čierna

Autori ART BRUT A OUTSIDER ART

Strana č. 4: 1. Cecilie Marková, 2. Kiyemet Benita Bock, 3. Yeshayahu Scheinfeld, 4. Jean Michel Messager, 5. Claudine Goux, 6. Gérard Sendrey
Strana č. 5: 7. Patrick Gimel, 8. Joaquim Baptista Antunes, 9. Adam Nidzgarski, 10. Hans Ploos van Amstel, 11. Zbyněk Semerák

BOŘIVOJ DOLEŽAL – OBRAZY A KRESBY (17. 3. – 27. 4. 2016)

Bořivoj Doležal je mezi brněnskými výtvarníky známou osobností. Jeho obrazy jsme mohli vidět častěji už v devadesátých letech v brněnských divadlech, kde vystavoval zářivé pastely ukryté pod antireflexním sklem. Tehdy do obrazů frotážoval předměty, které mu připomínaly minulost – otisky motouzů, hlínu a slámu ze známých míst spjatých s jeho rodovým původem. Autora tehdy zajímalo hlavně magické světlo, vystupující ze tmy, zářilo v obraze z centrálního zdroje a při okrajích formátu se rozplynulo ve tmě. Bylo to jakési vyrovnávání se s minulostí, malíř přitom procházel určitou katarzí, díky které dokázal později uvolnit tvůrčí mechanismy potřebné ke zcela abstraktní proměně.

Ta nastala v novém tisíciletí, které přivítal Bořivoj Doležal zcela uvolněnými spontánními olejomalbami s názvem *Iluminace*. Monochromní spirálovitě se vlnící krouživé křivky vytvořily síť, zaplnily celý formát plátna a barevně zářily, byly gejzírem radostné volnosti, bezprostřední tvořivosti a objevování. Jasnější a intenzivnější barevnost ve větších plochách rozvíjel jednoduché téma do nekonečných koberců barevného jiskření. Trochu paradoxní je, že v pastelů jako kresebné technice autora zajímalo světlo, a právě v olejomalbě objevil linii, jako vůdčí vyjadřovací prvek. Linií, která se vlní, krouží ve spirálách, poletuje a pohybem vyjadřuje emoce. Svoji preferenci linie také slovně vyjádřil později ve svém Manifestu lineární malby, kterou nazývá *Lajn-artem*.

Následovaly cykly *Zahrada*, *Krasohled* a *Moře*. V nich živelnost časem ustoupila intelektuální fázi tvorby spojené s konceptem – přesně stanovenými pravidly, vedoucími k ukázkovému provedení podle pokynů autora. Určení mantinelů, kam a jak rychle se může linie pohybovat, jakou délku a zakřivení bude sledovat, kolik barevných vrstev se v obraze bude vyskytovat, v jakém pořadí navzájem, si autor vždy stanovil bez tolerance odchylek hned na počátku práce.

V obrazech začaly převládat jednoduché geometrické tvary vyjádřené rovnoběžnými svazky přesně malovaných čar, kterými malíř jako by znovu skládal kompozici z rozbitých střípků. Cyklus *Krasohled* tu reprezentuje několik obrazů. Myslím, že v nich autor dokázal ovládnout linii tak, aby sloužila jeho myšlence bezzbytku a odevzdaně, jednotlivé přesné tahy štětcem od ruky mnohokrát zmnožené a v pravidelných drahách vedle sebe kladené svědčí o jeho velké trpělivosti a preciznosti. V některých posledních obrazech se však již objevuje opět i živelná podoba skvrny nanášená špachtlí.

Díla vystavená v Galerii Pekařská, představují autorovu produkci z posledních tří let. Cyklus *Ostrov* posunuje malířův přednes směrem k uvolnění od geometrického řádu k větší spontaneitě v řazení svazků linií. Také kompozice tolik nerespektuje horizontálně-vertikální osnovu, ale v obraze převládají diagonální směry vedení linie. Malíř si všimá nahodilých příležitostí,

když svazek čar začne připomínat písmeno, to pak dokreslí a diskretně zalomí do lineární sítě. V olejomalbách se na rozdíl od svých kreseb zatím autor neodhodlal k vyjádření slovního poselství. Naopak v tužkových kresbách zde vystavených jsou krátká sdělení jako: „...vlna je šíjí moře...“ nebo „...voda je nevěstou všech...“, latinská spojení „...in medias res...“ a podobně. Vlastnímu typu písma, které autor navrhl, dal název *Linea*.

Novinkou v obrazové ploše je také střídme použití zlatých odstínů, kterými autor dociluje podobného jiskření jako při pohledu na vodní živel. Ze tmy prosvítající světélka se mihotají jako jiskérky na vodní hladině pod slunečními paprsky. Problematika vody se dostala do malířových obrazů při pobytu u dcery v Austrálii. Tehdy vznikly cykly *Moře* a jeho symbol, krátká vlnovka, se v obrazech opakovala jako základní kompoziční prvek.

Podobně jako u děl *op-artu* mění svazky linií na plátnech Bořivoje Doležala optické kvality samovolně. Jakmile se před nimi člověk prochází zprava doleva a nespouští oči z obrazové plochy, vzniká automaticky moiré způsobující proměnlivost a nahodilé efekty. V barevných vrstvách, které malíř klade na sebe, pulsuje život, jeho nekonečnost a proměnlivost, řád i nahodilost, bez které není života, bez které není umění.

Alena Krkošková

(text k výstavě v GALERII PEKAŘSKÁ, březen 2016)

ROBERT VANO – FOTKA NEMUSÍ BÝT OSTRÁ (5. 5. – 22. 6. 2016)

Seznamte se s Robertem Vanem a vklouzněte do magického světa portrétů. Workshop pro všechny milovníky fotografie, který pořádáme v rámci výstavy Fotka nemusí být ostrá, vám přinese nové informace, inspirace, tipy, triky a doporučení přímo od Roberta Vana, který už více než čtyřicet let figuruje v celosvětové fotografické špičce. Ti nejméně úspěšní účastníci workshopu získají navíc praktický dárek – Zoner Photo Studio, oblíbený program na správu a úpravu fotografií.

Proč se naučit správně fotit portrét? Portrét patří k základům fotografické zručnosti i k centrálním položkám fotografického portfolia. Jeho správné zvládnutí je předpokladem toho, že dokážete dobře pracovat s expozicí, světlem i kompozicí. Robert Vano má za sebou celou řadu portrétních snímků známých i méně známých osobností. Jeho práce můžete vidět v těch nejprestižnějších časopisech, jako jsou Vogue, Elle či Harper's Bazaar. Jak sám říká: „Naučit se dobře fotit vyžaduje trpělivost, neustálý trénink a schopnost chodit včas...“ Je jedno, zda jste amatérským či začínajícím profesionálním fotografem, pokud se chcete posunout vpřed, jste u nás vítáni.

Partneři výstavy a workshopu: MTC – invest s.r.o.; ASTRO-

NAUTS s.r.o.; Copy General, s. r. o.; Slovart, s.r.o.; ZONER software, a. s. – vám děkují za přízeň.

Natálie A. Rollko pro galerii zdokumentovala dění celého sobotního workshopu s Robertem Vanem v Galerii Pekařská, jak jinak, než fotografiemi. Zde jsou ukázky:

ROBERT VANO

Narodil se ve slovenských Nových Zámčích. Po maturitě v roce 1967 místo nástupu na vojnu emigroval přes Jugoslávii a Itálii do Spojených států, kde se uchytil jako kadeřník a vizážista. Byl asistentem módních fotografů, od roku 1984 je samostatným fotografem.

Působil v New Yorku, Paříži a Miláně, kde fotografoval pro módní časopisy (např. Cosmopolitan, Harper's Bazaar, Vogue).

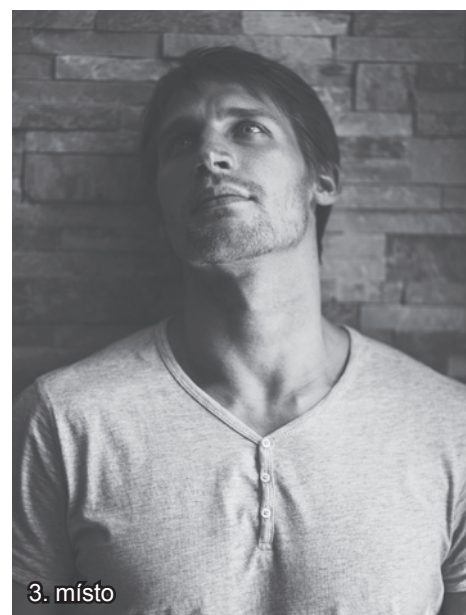
Od roku 1990 žije v Praze, kde v období 1996–2003 pracoval jako umělecký ředitel v českém vydání časopisu Elle a poté do roku 2009 v agentuře Czechoslovak models. Od té doby pracuje jako fotograf na volné noze. Robert Vano je především módní a reklamní fotograf. Fotografuje černobílé portréty a akty na klasický film a používá také už málo používanou techniku platinotypie. Spolupracuje se světovými značkami, vede workshopy „Daylight nude“. Nejraději fotografuje při denním světle.

21. května 2016 proběhl v rámci této výsta-

FOTOWORKSHOP S ROBERTEM VANEM MÁ SVÉ VÍTĚZE

V rámci výstavy „Fotka nemusí být ostrá“ proběhl v Galerii Pekařská fotografický workshop s Robertem Vanem. Účastníci se během dne seznámili s technikou focení portrétu, kterou si mohli hned vyzkoušet. Z nafocených snímků se udělal užší výběr. Ty nejlepší portréty vybrané Robertem Vanem získaly odměnu ve formě oblíbeného grafického programu Zoner Photo Studio, který dodal partner výstavy, společnost Zoner.

1. místo Roman Kudla
2. místo Martin Ondra
3. místo Pavel Mezihorák

vy v prostorách Galerie Pekařská workshop s Robertem Vanem:

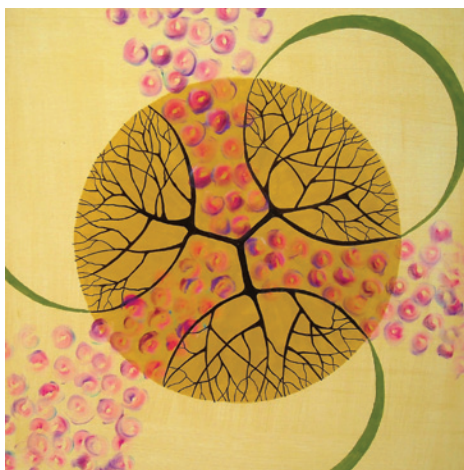
NAUČTE SE FOTIT PORTRÉT S ROBERTEM VANEM A VYHRAJTE ZONER PHOTO STUDIO.

Pro velký zájem o tuto výstavu se nám podařilo dohodnout o prodloužení termínu a to do **6. 7. 2016**. Proto neváhejte a přijďte se na tuto jedinečnou výstavu podívat.

Barevné léto v GALERII PEKAŘSKÁ připravujeme v podobě výstavy s názvem **KATEŘINA „KASEA“ PETŘÍKOVÁ – MANDALY** (13. 7. – 29. 7. 2016)

Kateřina „Kasea“ Petříková vystudovala architekturu a více než 25 let úspěšně působila v tomto oboru doma i v zahraničí. Její výrazný tvůrčí talent se projevoval od dětství. Věnovala se tan-

ci, výtvarné tvorbě a zejména architektuře. Skrze tvorbu šířila krásu a lásku a všechny pozitivní hodnoty. Její inspirací vždy bylo cestování a především její vlastní bohatý vnitřní svět.

Katalogy k jednotlivým výstavám, které proběhly v prostorách galerie lze zakoupit na recepci:

GALERIE
PEKAŘSKÁ
Pekařská 52,
602 00 Brno

MARTIN ZÁLEŠÁK – KRESBY

„Malíř Martin Zálešák (nar. 1959) žije a pracuje na okraji Brna. Jeho obrazy jsou přirovnávány jednou skupinou kritiků k realistické barokní malbě holandských mistrů zátiší. Jiní nacházejí zase jistou paralelu k Ernstovým proslulým Radosťem života. Zpodobňuje bujnou vegetaci pozemského ráje, kde celek se stává detailem a detail celkem. Nepřehlédnutelné je, že tvorba Martina Zálešáka se distancuje od současných, namnoze módních výtvarných tendencí. Postmodernismus je mu cizí i s jeho ideologií, mýty a citacemi. Započal svou malířskou tvorbu, jako mnoho malířů před ním, znovu od přírody. Jeho dílo vychází z venkovské reality, kterou umělec důvěrně zná. Netradičním způsobem ztvárňuje zátiší suchých trav, plodů ovoce i zeleniny. Divákům tak předkládá zcela nevšední, fascinující pohled na přírodu. V jeho pojetí není banální ani bramborová nať či rajčata. Cílem, ale není jen konkrétní smyslový vjem. Hledá řád přírody, věčný a vyvážený, rytmus bytí,

trvalá pravidla umělecké kreativity. Zviditelňuje struktury přírodních organismů a vytváří tak monumentální a nadčasové metafory.“ (Zdeněk Zemánek)

Vernisáž výstavy se uskutečnila v Galerii Provázek (foyer DHNP) za účasti autora, který výstavu zahájil komentovanou prohlídkou.

Galerie Provázek

Divadlo Husa na provázku, Zelný trh 9
Martin Zálešák – Kresby
21. ledna – 29. února 2016

EVA SYNKOVÁ – NESTOUDNÁ, SVOBODNÁ

Výstava maleb pražské výtvarnice Evy Synkové byla k vidění v Galerii Katakomby v průběhu celého měsíce února.

Autorka studovala v letech 1986 až 1991 Akademii výtvarných umění v Praze u profesorů Sopka a Čepeláka. Kromě malby samotné se věnuje také restaurování, vedení výtvarných kurzů, pracovala též jako grafik a ilustrátor v nakladatelství v Praze, kde rovněž žije.

Ve své námětově i materiálově velmi široké tvorbě se pohybuje od motivů abstraktních k realismu, od kresby pastelem na papíře, po velká plátna olejem nebo akrylem. V obrazech z poslední doby, které byly prezentovány i na výstavě v galerii Katakomby,

by, se opět vrátila k figurální tvorbě. Byly zde k vidění jak velké formáty – plátna, tak i zcela nová série drobných maleb. Tyto však jsou drobné pouze svým rozměrem. Před divákem se zde rozvíjejí příběhy, ve kterých mu Eva Synková zprostředkovává svůj velmi osobitý pohled na svět, momenty ze života velkoměsta, mnohdy až s groteskním vyzněním, při kterém však pozorného návštěvníka mohlo mrazit. Na vernisáži zahrál na loutnu básník a spisovatel Petr Čichoň.

Galerie Katakomby

Zelný trh 9, Brno
Eva Synková – Nestoudná, svobodná
1. – 28. února 2016

TAJEMSTVÍ ČERNÉHO SAMETU

Při psaní monografie o Jindřichu Pilečkovi jsem si uvědomil, jak málo toho někdy víme o svých přátelích, kamarádech, s kterými se často setkáváme. Ale co vlastně tušíme o jejich problémech, starostech, radostech a náladách? Co víme o jejich niterném životě, o víře v Boha, o potřebě být oceněn od svých kolegů, o uměleckém zápase, ve kterém si sebevícenadáný grafik klade otázku: umím, neumím, je to dobré, jsem na správné cestě?

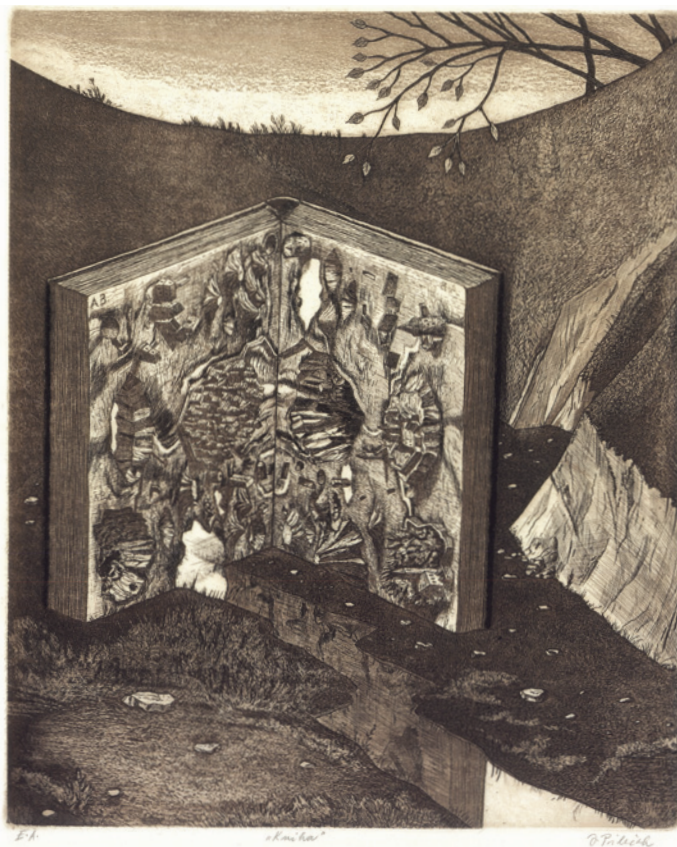
Výpovědi o jejich bytí je až uzavřené dílo, o kterém rozhodují jiní, a tvůrce se nemůže bránit. V případě Jindřicha Pilečka, jen grafické listy a kresby jsou svědectvím pravdy, a důkazem, že jejich tvůrce byl nadaný (absolvoval ateliér prof. Karla Svolinského na Uměleckoprůmyslové škole v Praze), pečlivý (dokonalé tisky), pracovitý (rozsah díla Jindřicha Pilečka je obdivuhodný), a zároveň vyprávějí o jeho životě, neboť každý umělec do své tvorby zakóduje (chtě nechtě!) pravdu o svém konání, hledání, prohrách a vítězstvích. O čem hovoří grafika Jindřicha Pilečka? V první řadě o talentu, který dovedl využít až do krajnosti. Dále o vizionářském vidění světa člověkem, který neustále četl, studoval a přemýšlel o údělu lidstva. V jeho myšlenkách se objevují poetické nálady, radost z viděného a objeveného v přírodě, radost z dobrých námětů, které mohl s určitou uměleckou nadsázkou převést pomocí kovové desky na grafické listy. Některé grafické listy jsou ale i svědectvím o zápase člověka se zlem, strach z běsů ukrytých v alkoholu, podobně jak

to prožíval Edgar Allan Poe. Ten běs, násobený epileptickou chorobou, se čas od času dostává do jeho myšlenkového světa, a pak se projevuje i v umělcově díle, nabývá přízračných podob a vypovídá o lidském utrpení a bídě.

Převládají ovšem grafické listy, z nichž vyčteme radost umělce, který si pohrává se zajímavým námětem, rozvádí prvotní myšlenku až do krajnosti a divák se pak stává účastníkem prapodivného divadla, v němž je vše reálné, možné a krásné. Přestože Pileček používá ve své tvorbě, jako mnoho jiných autorů, techniku leptu, kombinovanou se suchou jehlou či akvatintou, jsou jeho grafické listy výjimečné. Předně respektuje a ctí černobílé tisky, tak jak tomu bylo v minulosti; barva či barevný tón zaznívají jen sporadicky a i pak jsou jen decentním dechnutím na desku. Černá a bílá, nekonečný zápas světla a tmy, měkkost tvarů, dlouhé stíny, temnota noci... Pileček je kouzelníkem se světlem, podivným lampářem, zhašejícím a rozsvěčujícím plynové lucerny. Vypouští na oblohu měsíc, zažihá miliony hvězd, a černá, černá barva mu pomáhá. Odhalil tajemství černé, na svých listech často uplatňuje temné plochy, plochy sametově hebké, plné a skrývající tajemství. Člověk se v té přízračné krajině či v ulicích vysněných měst pohybuje neslyšně, bez hluku a někdy jen náznakově či symbolicky.

Takový byl Pileček grafik, mistr vysněných kompozic, tvůrce neskutečných příběhů, mistr rydla a básník všednosti, ve které našel smysl své tvůrčí práce.

Abych nevybočil ze zavedené tradice, přiblížím vám Jindřicha v příběhu, který naznačuje, že nebyl jen snilkem, ale člověkem se smyslem pro humor, někdy až na hraně rozpustilosti. Výstava v Boskovicích. Tam se děly podivné věci. Tentokrát jsme byli s Jindřichem ubytováni v divadelní šatně místního kulturního domu, a po zahájení výstavy tradičním ťuknutím vinnými sklenkami jsme odešli na večeři. Pivo má říz, Jindřich si už začíná broukat a v očích se mu objevily takové zvláštní plamínky, prozrazující, že bude veselo. Bylo. Vrátili jsme se do objektu, vystoupali do prostoru šaten, kde byl pokoj pro hosty-herce, a zaslechli jsme říznou muziku. Jakýsi bigbít odněkud z divadla. Jdeme na průzkum. V rekvizitárně jsme objevili dvě paruky; jednu blond, druhou zrzavou. Moc nám slušely. Ještě tu odpočívaly dvě trumpety, takové ty zakroucené, veliké, asi trombony, už si nepamatuji. Pro jistotu jsme si je vzali na výzvědy s sebou. Po otevření jedné dveří jsme se ocitli v zákulisí, jenže nahoře, tam, kde jsou všelijaká lana, kladky a tma. Také zde byla lávka, jakou používají zedníci či natěrači. Na pódiu pak hrála kapela a v sále trsala socialistická mládež. Pochopitelně jsme vlezli

na lávku a pomalu roztočili kliky. Lávka se začala pohybovat k jevišti, kupodivu pravidelně, rovně a nehlučně. Když už nás tanečníci v sále zahlédli, přestali jsme klesat a já zkusil zahrát skautskou večerku – nic jiného nedovedu, snad ještě budíček. Ty zvuky byly příšerné, přiznávám, a nedivím se, že když jsme klesli až na jeviště, začali nás pronásledovat pořadatelé, muzikanti i tanečníci! Chytili nás brzy. Naštěstí pro nás zasáhli pořadatelé a nenechali nás lynčovat, ale odvedli nás do kanceláře k výslechu. Jindřich se jen uculoval – pivo už působilo – a já ty pány po dlouhé době přesvědčil, že bydlíme nahoře v šatně. „To si tedy odskáčete, hned voláme soudruha ředitele!“ Naštěstí měl soudruh smysl pro humor, a tak druhý den v jeho kanceláři jsme mu znovu předvedli naše kostýmy i s těmi troubami a on pochopil, že ta včerejší groteska nebyla záškodnickým činem imperialistů na večírku svazáků, ale pouhým povyražením dvou silně veselých chlapců z Prahy.

Takový byl Jindřich Pileček. Měl rád život a upřímné kamarády, a to jistě pozorný divák z jeho grafických listů také vyčte.

Karel Žižkovský

Jindřich Pileček

* 26. 2. 1944 v Táboře

+ 9. května 2002 v Praze

Žil a pracoval v Praze. V roce 1962 absolvoval Střední průmyslovou školu keramickou v Karlových Varech. Stal se absolventem Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze v roce 1968 v ateliéru prof. Karla Svobidy.

Josef Pileček je svými díly zastoupen v grafické sbírce Národní galerie v Praze, ve sbírkách Galerie hl.m. Prahy,

Ministerstva kultury ČR, Památníku národního písemnictví v Praze, Internationales ex libris centrum v Sint Niklaas v Belgii a Ermitáže v Leningradě (dnes Sankt-Petěrburg). Uspořádal celou řadu samostatných výstav u nás i v zahraničí. Zemřel po těžké nemoci ve věku 58 let v Praze.

Výstava Jindřicha Pilečka proběhla v měsících únoru a březnu v prostorách České spořitelny, Jánská 6, Brno.

JIŘÍ LOPOUR – DVOJTEČKY

Již bylo řečeno na vernisážích či napsáno v tisku, že na každé své nové samostatné výstavě představuje Jiří Lopour zásadně nové věci. A tak ani poslední výstava, zahájená v knihkupectví Skleněná louka nebyla výjimkou. Hlavním konceptem výstavy je konfrontace světa reálného, viděného okem Jiřího Lopoura a zachyceného objektivem jeho fotoaparátu. Druhou částí „Dvojteček“ jsou digitálně vytvářené symetrické objekty, jež doplňují viděný svět o rozměr softwarově abstrahovaného dekoru.

Knihkupectví Skleněná louka

Kounicova 23, Brno

Jiří Lopour – Dvojtečky

Zahájení výstavy 18. května 2016

JAN STEKLÍK U ŠVANDY

Výstavu prací výtvarníka Jana Steklíka v kavárně Švanda zahájil 24. května 2016 Petr Veselý, na vernisáži zahrál Marián Palla.

Kavárna Švanda

Pasáž Alfa, Brno

Jan Steklík – Na okraji záhybů

Zahájení 24. května 2016

VÁCLAV ŠÍPOŠ – BABIČČIN DVOREČEK A JINÉ ZVĚRSTVA

Václav Šípoš (1959) je kreslíř, malíř, fotograf. Kreslí nejraději perem a tuší, rozmývá ji vodou nebo používá akvarelové barvy. Spolupracuje s televizí, např.: v televizním pořadu české televize na ČT: D Draci v hrnci běží už třetí rok seriál, ve kterém pod kamerou lze vidět, jak vznikají obrázky právě akvarelové a tušové v rámci krátkých rychlých skic a mluveného slova. K tomu jej přizval režisér Vladimír Mráz z ostravského QQ studia. Václav Šípoš kromě toho také fotografuje. Příkladem mohou být i kresby a fotografie z umění AIKIDO vytvořené v poslední době nebo právě fotografie a kresby z ateliéru. Zabývá se též ilustracemi do knih a tvorbou plakátů.

Vystavuje od roku 1982 a samostatně od roku 1989. Získal ocenění za kreslený humor v rakouském Feldkirchenu – první místo, cenu primátora Bánské Štiavniče za kreslený humor aj. Ilustroval také např. „Literaturu v souvislostech II“ pro střední školy v nakladatelství Fraus.

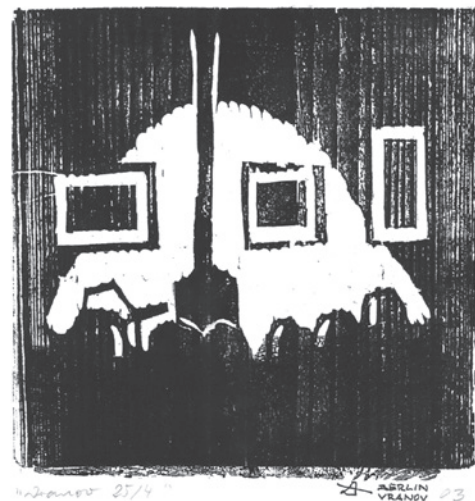

Malá galerie, VÚVeL

Hudcova 70, Brno

Václav Šípoš – Babiččin dvoreček a jiné zvěrstva

15. května – 30. června 2016

KNUT NORBERT „FELIX“ FIRCHAU – VRANOV U BRNA / DŘEVOŘEZY

Knut Norbert „FELIX“ Firchau (1939 Allenstein – 2013 Berlin) Jeho hlavní celoživotní vyjadřovací technikou, kterou si oblíbil již za studentských let, se stal dřevorez. V roce 2003 přijal pozvání svého dlouholetého přítele Andreje Bielaka k letnímu pobytu v jeho ateliéru ve Vranově u Brna. Zde v průběhu tohoto léta a následujících několika let vznikla zásadní grafická díla autorovy pozdní tvorby. Jeho dřevorezy bylo možno obdivovat na mnoha výstavách po celé Jižní Moravě.

Malá galerie, VÚVeL

Hudcova 70, Brno

Knut Norbert „FELIX“ Firchau – Vranov u Brna / Dřevorezy

1. dubna – 15. května 2016

JOSEF BUBENÍK NA OKRAJI ZÁHYBŮ

Výstava koláží z reprodukcí cyklu kreseb nazvaného Smaragdová země byla představena v knihkupectví Skleněná louka.

Knihkupectví Skleněná louka

Kounicova 23, Brno

Josef Bubeník – Na okraji záhybů

23. března – 17. května 2016